Προγραμματισμός ιταλικού πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου(Serie A)

Παπαχρήστου Μάριος-Γιώργος 1083864

Περιεχόμενα

Περιγραφή προβλήματος:	
Εργαλεία:	3
Παραδοχές:	4
Μοντελοποιήση :	4
Λειτουργία προγράμματος / Αποτελέσματα:	10
Συμπεράσματα	13
Βιβλιογραφία:	13

Περιγραφή προβλήματος:

Το ιταλικό πρωτάθλημα θεωρείται ένα από τα τοπ 5 κορυφαία πρωταθλήματα στον κόσμο. Από το 1930 όπου και ξεκίνησε από έχει καταφέρει να φτάσει σε ένα υψηλό επίπεδο με οπαδούς και θαυμαστές από όλον τον κόσμο.

Κάθε χρόνο η Ιταλική ομοσπονδία ποδοσφαίρου καλείται να δημιουργήσει το πρόγραμμα του πρωταθλήματος. Ο αριθμός των ομάδων αλλά και οι περιορισμοί που επιβάλλονται καθιστούν αδύνατη την επίλυση του προβλήματος με το χέρι. Για αυτό είναι απαραίτητη η δημιουργία κατάλληλου προγράμματος γραμμικού προγραμματισμού. Το ιταλικό πρωτάθλημα αποτελείται από 20 ομάδες και έχει την μορφή ενός μη-κατοπτρισμένου Round robin τουρνουά δηλαδή η σειρά των αγώνων του πρώτου γύρου δεν ταυτίζεται με αυτήν του δεύτερου.

Εργαλεία:

Για την επίλυση του προβλήματος χρησιμοποιήθηκε η python και η βιβλιοθήκη pulp.

Η pulp είναι μια δυνατή και ,συντακτικά, απλή βιβλιοθήκη επίλυσης γραμμικών προβλημάτων.

Παραδοχές:

Ευρωπαϊκές υποχρεώσεις. Καθώς είναι αδύνατο να γνωρίζει από πριν κάποιος την απόδοση των ομάδων στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις δεν μπορεί να προγραμματιστεί εκ των προτέρων

Μοντελοποιήση:

Αρχικά ορίζουμε δυο μεταβλητές:

 $x_{i,j,k}$ = 1 όταν η ομάδα i παίζει εντός έδρας εναντίον της j την αγωνιστική k

Και

 $y_{i,k}$ = όταν η ομάδα i παίζει εντός έδρας την αγωνιστική $\mathbf{k}$

Η σχέση που τις συνδέει είναι:

$$y_{i,k} = \sum_{j=0}^{n} x_{i,j,k}$$
 , $i \neq j$

Ν: αριθμός ομάδων

```
# HOME = 1, AWAY = 0

# x = 1 when team i plays at home versus team j on matchday k
x = pulp.LpVariable.dicts("x", (range(num_teams), range(num_teams), range(num_matchdays)), 0, 1, pulp.LpBinary)

# y = 1 when team i plays at home on matchday k
y = pulp.LpVariable.dicts("y", (range(num_teams), range(num_matchdays)), 0, 1, pulp.LpBinary)

# Create the problem
problem = pulp.LpProblem("Schedule", pulp.LpMinimize)

# Connect y to x
for i in range(num_teams):
    for k in range(num_matchdays):
        problem += y[i][k] == pulp.lpSum([x[i][j][k] for j in range(num_teams)])
```

Περιορισμοί:

Οι περιορισμοί χωρίστηκαν σε 8 κατηγορίες με βάση την μορφή τους.

1) Μια ομάδα παίζει μόνο ένα παιχνίδι κάθε αγωνιστική

$$\sum_{j=1}^{n} (x_{i,j,k} + x_{j,i,k}) = 1$$

$$j, i = 1, 2, 3 \dots n \quad k = 1, 2, 3 \dots 2(n-1)$$

```
# Constraint 1: Each team plays exactly one game on each matchday
for i in range(num_teams):
    for k in range(num_matchdays):
        problem += pulp.lpSum([x[i][j][k] + x[j][i][k] for j in range(num_teams) if j != i]) == 1
```

2) Κάθε ομάδα παίζει δύο παιχνίδια με κάθε μια από τις υπόλοιπες, ένα εντός έδρας και ένας εκτός.

$$\sum_{j=1}^{n} (x_{i,j,k}) = 1$$

$$\sum_{j=1}^{n} (x_{j,i,k}) = 1$$

$$j, i = 1, 2, 3 \dots n \quad k = 1, 2, 3 \dots 2(n-1)$$

```
# Constraint 2: Each team plays against each other team twice (both home and away) over the entire season
for i in range(num_teams):
    for j in range(num_teams):
        if i != j:
            problem += pulp.lpSum([x[i][j][k] for k in range(num_matchdays)]) == 1
            problem += pulp.lpSum([x[j][i][k] for k in range(num_matchdays)]) == 1
```

3) Δυο ομάδες παίζουν μια φορά στο πρώτο γύρο και μια φορά στο δεύτερο

$$\sum_{\kappa=0}^{\frac{M}{2}} (x_{i,j,k} + x_{j,i,k}) = 1$$

$$\sum_{\frac{M}{2}}^{M} (x_{i,j,k} + x_{j,i,k}) = 1$$

$$j, i = 1, 2, 3, \dots, n$$

$$k = 1, 2, 3, \dots, M$$

Μ= ο αριθμός αγωνιστικών.

```
# Constraint 3: Each pair of teams plays once in each half of the season
half_matchdays = num_matchdays // 2
for i in range(num_teams):
    for j in range(num_teams):
        if i != j:
            problem += pulp.lpSum([x[i][j][k] + x[j][i][k] for k in range(half_matchdays)]) == 1
            problem += pulp.lpSum([x[i][j][k] + x[j][i][k] for k in range(half_matchdays, num_matchdays)]) == 1
```

4) Κάθε ομάδα παίζει το πολύ δυο φορές συνεχόμενα εντός/εκτός έδρας

$$y_{i,k} + y_{i,k+1} + y_{i,k+2} \le 2$$

 $i = \{1,2,3...n\}$
 $k = \{1,2,3...,M-2\}$

```
# Constraint 4: Each team plays at most two consecutive home or away games
for i in range(num_teams):
    for k in range(num_matchdays - 2):
        problem += y[i][k] + y[i][k + 1] + y[i][k + 2] <= 2</pre>
```

5) Η ρεβάνς δύο ομάδων απέχει τουλάχιστον d παιχνίδια από το πρώτο τους παιχνίδι. Εδώ αρκεί να εξεταστεί το διάστημα γύρω από το τέλος του πρώτου γύρου καθώς από προηγούμενο περιορισμό έχει εξασφαλιστεί ότι κάθε ομάδα παίζει μια φορά με κάποια άλλη στον ίδιο γύρο

$$x_{i,j,k} + x_{i,j,k+d} \le 1$$
$$x_{j,i,k} + x_{j,i,k+d} \le 1$$
$$k=\{17,18,19,20,21\}$$
$$d = \{2,3..8\}$$

6) Στις αγωνιστικές 1,2,5,6 και 38 δεν πραγματοποιούνται αγώνες μεταξύ των ομάδων:
Inter, Milan, Juventus, Napoli, Atalanta, Roma, Lazio καθώς και τα τοπικά ντέρμπι του Τορίνο (Juventus-Torino) και της Τοσκάνης

$$x_{i,j,k} + x_{j,i,k} = 0$$

Ι, j= οι ομάδες που αναφέρθηκαν παραπάνω

7) Πρέπει να υπάρχει απόλυτη εναλλαγή μεταξύ εντός και εκτός έδρας μεταξύ των Lazio-Roma, Juventus-Torino, Milan-Inter, Empoli-Fiorentina

$$y_{L,k} + y_{R,k} = 1$$

 $y_{J,k} + y_{T,k} = 1$
 $y_{M,k} + y_{I,k} = 1$
 $y_{E,k} + y_{E,k} = 1$

L = Lazio, R = Roma

J = Juventus, T =Torino

M = Milan, I = Inter

E = Empoli, F = Fiorentina

k ={1,2,3,....Μ},Μ= αριθμός παιχνιδιών

```
# Constraint 7: There must be an absolute alternation of home and away matches between
# the following combinations of Clubs: EMPOLI - FIORENTINA, INTER - MILAN
#JUVENTUS - TORINO,LAZIO - ROMA
# Empoli (4) - Fiorentina (5)
for k in range(num_matchdays):
    problem += y[4][k] + y[5][k] == 1
# Inter (8) - Milan (9)
for k in range(num_matchdays):
    problem += y[8][k] + y[9][k] == 1
#Roma (3) - Lazio (6)
for k in range(num_matchdays):
    problem += y[3][k] + y[6][k] == 1
#Juventus (10) - Torino (13)
for k in range(num_matchdays):
    problem += y[10][k] + y[13][k] == 1
```

8) Κάθε αγωνιστική μπορεί να έχει μέχρι ένα τοπικό ντέρμπι. Δηλαδή μπορεί να πραγματοποιείται μόνο ένα από τα ματς: Lazio-Roma, Juventus-Torino, Milan-Inter, Empoli-Fiorentina.

$$\begin{aligned} x_{L,R,k} + x_{R,L,k} + x_{J,T,k} + x_{T,J,k} + x_{M,I,k} + x_{I,M,k} + x_{E,F,k} \\ &+ x_{F,E,k} \leq 1 \end{aligned}$$

```
L = Lazio, R = Roma

J = Juventus, T =Torino

M = Milan, I = Inter

E = Empoli, F = Fiorentina

k ={1,2,3,....Μ},Μ= αριθμός παιχνιδιών
```

9) Καθώς στόχος του προβλήματος είναι η εύρεση έγκυρης λύσης η αντικειμενική τιμή θα ισούται με 0. Πράγμα που σημαίνει πως δεν έχει σημασία αν το πρόβλημα λυθεί ως πρόβλημα μεγιστοποίησης ή ελαχιστοποίησης.

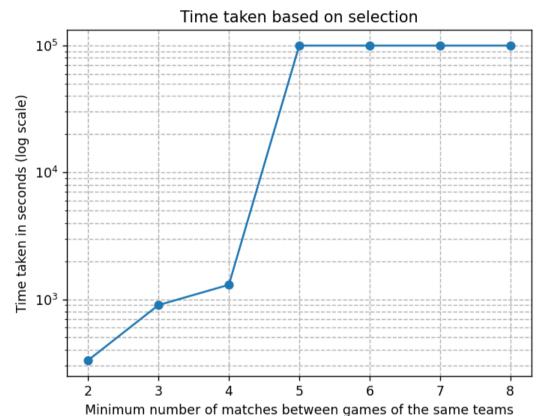
Z=0

```
# Objective value
Z = 0
problem += Z
```

Οι παραπάνω περιορισμοί θα αποτελέσουν την αντικειμενική συνάρτηση.

Λειτουργία προγράμματος / Αποτελέσματα:

Αρχικά ο χρήστης έχει επιλογή να προβάλει ένα γράφημα που δείχνει τον χρόνο εκτέλεσης του προγράμματος ανάλογα με την τιμή που θα επιλέξει για τον περιορισμό 5.

Δοκιμάζοντας την επιλογή 5 δεν είχε βρεθεί αποτέλεσμα ύστερα από 6 ώρες οπότε τοποθετήθηκε ενδεικτικά η τιμή 1e5 για αυτή και τις επόμενες τιμές

Ζητείται από τον χρήστη να επιλέξει τον ελάχιστο αριθμό αγώνων μεταξύ των δυο παιχνιδιών δύο ομάδων με μέγιστη επιλογή 8.
Το πρόγραμμα τυπώνει το πρωτάθλημά χωρισμένο σ

Το πρόγραμμα τυπώνει το πρωτάθλημά χωρισμένο στις αγωνιστικές του

Matchday 1	:	
	Atalanta	Bologna
	Cagliari	Internazionale
	Fiorentina	Udinese
	Lazio	Hellas Verona
	AC Milan	Como
	Juventus	Genoa
	Napoli	Lecce
	Venezia	Roma
	Monza	Empoli
	Parma	Torino
Matchday 2:		
,	Atalanta	Lecce
	Cagliari	Napoli
	Roma	Hellas Verona
	Fiorentina	Parma
	AC Milan	Udinese
	Torino	Bologna
	Genoa	Empoli
	Como	Juventus
	Venezia	Internazionale
	Monza	Lazio
Matchday 3:		
	Bologna	AC Milan
	Roma	Monza
	Empoli	Parma
	Hellas Verona	Juventus
	Internazionale	Atalanta
	Napoli	Genoa
	Udinese	Cagliari
	Torino	Lazio
	Lecce	Venezia
	Como	Fiorentina
=======		=======================================
Matchday 4		
	Atalanta	Hellas Verona
	Cagliari	Fiorentina
	Empoli	Roma
	Lazio	Bologna
	Internazionale	Udinese
	Juventus	AC Milan
	Napoli	Torino
	Lecce	Genoa
	Venezia	Como
	Monza	Parma

Matchday 5	Matchday 5:			
	Bologna	Internazionale		
	Roma	Lecce		
	Fiorentina	Venezia		
	Hellas Verona	Empoli		
	AC Milan	Cagliari		
	Udinese	Juventus		
	Torino	Como		
	Genoa	Atalanta		
	Monza	Napoli		
	Parma	Lazio		
======= Matchday 6	:========= :•			
Maccillay 6	Atalanta	Udinese		
	Cagliari	Roma		
	Empoli	Bologna		
	Lazio	Lecce Lecce		
	Hellas Verona	AC Milan		
	Internazionale	Parma		
	Juventus	Monza		
	Napoli	Como		
	Genoa	Fiorentina		
	Venezia	Torino		
======				
Matchday	19:			
	Cagliari	Genoa		
	Fiorentina	AC Milan		
	Lazio	Roma		
	Internazionale	Torino		
	Juventus	Bologna		
	Napoli	Empoli		
	Udinese	Monza		
		Hellas Verona		
	Lecce			
	Como	Atalanta		
	Parma	Venezia		
Matchday 20:				
, and the same of	Bologna	Como		
	Empoli	Fiorentina		
	Lazio	Juventus		
	Hellas Verona	Internazionale		
	AC Milan	Monza		
	Udinese 	Roma		
	Torino	Cagliari		
	Genoa	Napoli		
	Venezia	Lecce		
	Parma	Atalanta		

```
Matchday 37:
           Atalanta
                                Internazionale
          Bologna
                                Parma
          Fiorentina
                                Lecce
          Lazio
                               Cagliari
           AC Milan
                                Juventus
          Napoli
                               Hellas Verona
          Udinese
                               Empoli
           Torino
                               Genoa
                                Roma
           Como
          Monza
                                Venezia
Matchday 38:
          Bologna
                                Torino
          Empoli
                               Monza
          Lazio
                               Venezia
          Hellas Verona
                               Atalanta
                               Cagliari
           Internazionale
           Juventus
                                Como
          Udinese
                                Fiorentina
          Genoa
                                Roma
          Lecce
                                AC Milan
                                Napoli
          Parma
```

Συμπεράσματα

Βλέπουμε ότι η δημιουργία ενός προγράμματος πρωταθλήματος ποδοσφαίρου είναι μια περίπλοκη διαδικασία που χρειάζεται κάποιος να λάβει υπόψη του πολλούς περιορισμούς.

Βιβλιογραφία:

Κριτήρια και κανόνες για τον προγραμματισμό του πρωταθλήματος :

https://www.legaseriea.it/en/media/serie-a/2023-2024-serie-a-schedule-criteria-and-restriction

https://www.legaseriea.it/en/media/serie-a/criteria-to-be-followed-for-the-draw-of-the-serie-a-2024-2025-calendar

Τεκμηρίωση της βιβλιοθήκης pulp που χρησιμοποιήθηκε για την επίλυση του προβλήματος https://pypi.org/project/PuLP/

Διδακτικές διαφάνειες της κα. Δασκαλάκη, κ. Βαλουξή και κ. Πέππα https://eclass.upatras.gr/courses/EE916/